COMMISSIEVERGADERING	:	30 november 2017
AGENDAPUNT	:	8
ONDERWERP	:	Sociaal domein: inkomensdeel
PORTEFEUILLEHOUDER(S)	:	
STATUS	:	opiniërend / besluitvormend

KORTE INHOUD :

Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2017
Gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond.

Voorstel

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de rapportage "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2017 Gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond".

en de volgende zienswijzen in te dienen:

- de raad neemt kennis van het te verwachten tekort op het inkomensdeel in 2017;
- de raad neemt kennis van de verschillende financiële gevolgen voor de vier gemeenten ondanks het gevoerde identieke beleid;
- de raad kan zich vinden in de interne en externe maatregelen die in 2017 zijn genomen en nog zullen worden genomen om de instroom te beperken en de uitstroom te bevorderen en hiermee het tekort op het inkomensdeel te reduceren.

Inleiding

Per kalenderjaar ontvangt de gemeente een uitkering uit het Fonds werk en inkomen: het inkomensdeel of wel BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten). Het inkomensdeel is een niet geoormerkt bedrag waarvan de kosten van algemene bijstand en de kosten van de loonkostensubsidies betaald moeten worden.

Gemeenten die tekorten hebben op hun inkomensdeel op grond van de Wet werk en bijstand/Participatiewet moeten deze tekorten in beginsel opvangen uit eigen middelen.

Sinds 2004 bestond de mogelijkheid dat tekortgemeenten onder voorwaarden in aanmerking konden komen voor een aanvullend budget, de incidentele aanvullende uitkering (IAU).
Met ingang van 1 januari 2015 is niet alleen de Participatiewet in werking getreden maar is ook een nieuw verdeelmodel ingevoerd voor het inkomensdeel. Met de invoering van de Participatiewet is de vangnetuitkering in de plaats gekomen van de incidentele aanvullende uitkering.

Om met succes een beroep op de vangnetuitkering 2017 te kunnen doen, gelden een aantal voorwaarden die het rijk hier aan stelt. Het college moet hiertoe een verzoek indienen bij de Toetsingscommissie vangnetuitkering Participatiewet.

Om over 2017 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

a) Over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
b) Over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen de definitief over 2017 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
c) Het college moet in 2018 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde model;
d) Bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat het reeds in jaar in 2017 maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen. Bij een tekort dient het college na te gaan wat de mogelijke oorzaken daarvan zijn, dient maatregelen te nemen om het tekort te reduceren en een verwachting te hebben van het effect van de maatregelen.
e) Vanaf 2017 moet voor het eerst toepassing worden gegeven aan de bepaling dat het college bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog tot verdere tekortreductie te komen. Geef waar mogelijk de relatie aan tussen de oorzaak van het tekort en de genomen maatregelen.
f) Bij de analyse van het tekort moet de nadruk gelegd worden op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017 en/of de Benchmark van Divosa.
g) Er moet een inschatting gegeven worden van het gezamenlijke beoogde effect of het beoogde effect per maatregel, waarbij kwantitatief of kwalitatief inzichtelijk wordt gemaakt dat er een reductie van het tekort optreedt.

In deze rapportage is een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort opgenomen, evenals de eerdere financiële resultaten van de uitvoering. We gaan in op de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan instroombeperking en uitstroombevordering. We maken hierbij onderscheid tussen interne en externe

maatregelen en benoemen hoe in de gemeente wordt gestuurd op het voorkomen van een tekort op het inkomensdeel.

Mogelijke maatregelen en beoogd effect

Het beoogd effect van bijgevoegd rapport is om het tekort op het inkomensdeel te analyseren en te bepalen in hoeverre er extra of andere maatregelen genomen moeten worden om dit tekort terug te dringen. In 2017 is de tijd beperkt om dit nog voor elkaar te krijgen. Wel zijn in dit jaar al de nodige maatregelen getroffen. Een opsomming van deze maatregelen zijn opgenomen in de "Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2017 Gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond". In het jaar 2018 zullen de benoemde maatregelen worden gecontinueerd. Het uiteindelijke doel van dit rapport is om aan de gestelde voorwaarden te voldoen om in 2018 de Vangnetuitkering over het jaar 2017 van het Rijk te kunnen aanvragen.

Uitvoering

Kosten
Door het oplopende klantenbestand in de BMWE-gemeenten loopt ook het tekort op het inkomensdeel op. Over het jaar 2017 zal voor de gemeente Bedum het tekort gaan oplopen naar € 505.689,-. Voor de gemeente De Marne komt het tekort uit op € 614.716,-. Voor Winsum zal het tekort gaan oplopen naar € 593.508,- en voor Eemsmond zal het tekort waarschijnlijk € 668.797,- bedragen. Dit betekent dat we naar alle waarschijnlijkheid voor 4 gemeenten de vangnetuitkering aan moeten vragen. Mits aan alle voorwaarden behorende bij de aanvragen voor de vangnetuitkering wordt voldaan, worden deze tekorten grotendeels gecompenseerd door de vangnetuitkering, zodat het uiteindelijke tekort 7,5 % van het aan de gemeente toegekende BUIG- budget zal bedragen.

Communicatie
De raad wordt geïnformeerd zodra het college de aanvraag voor de vangnetuitkering heeft ingediend bij de toetsingscommissie.

Evaluatie
De maatregelen om het tekort te reduceren zullen gecontinueerd worden en in de kwartaalrapportages worden geëvalueerd, zodat tijdige bijstelling van maatregelen mogelijk is wanneer blijkt dat bepaalde maatregelen niet bijdragen aan ofwel instroombeperking ofwel uitstroombevordering.

Bijlagen en achterliggende documenten

- Analyse tekort inkomensdeel en verbeterplan 2017 Gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bedum,

E. van Lente, burgemeester,
R. Wiltjer, secretaris

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Marne,
F.H. Wiersma, burgemeester,
J.C.H.G.M. Bottema, secretaris

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Winsum,
M.A.P. Michels, burgemeester,
drs. F. Wiertz, secretaris

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Eemsmond,
M. van Beek, burgemeester,
B.L. Meijer, secretaris